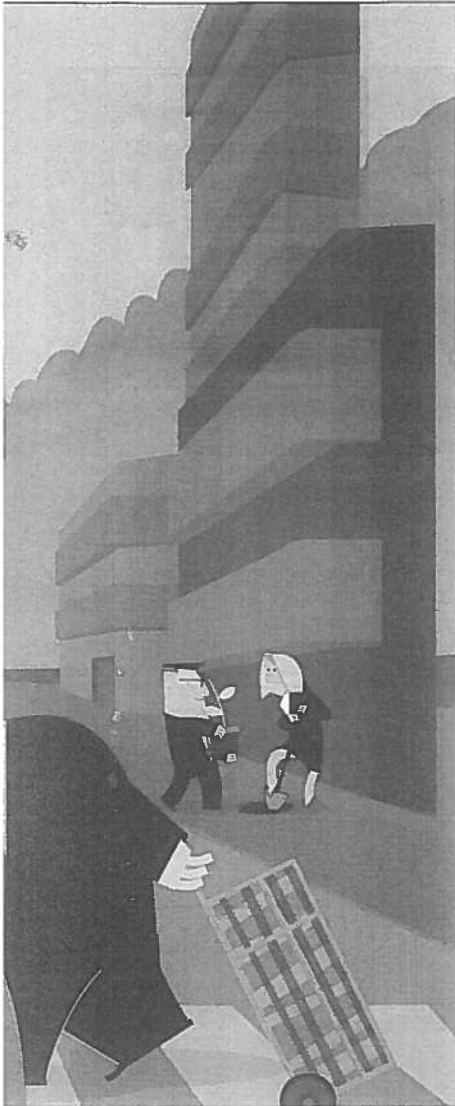

חלוקת מזון בפסח? זה נחמד אבל הציבור רוצה יותר

הציפייה של הציבור - עובדים, משקיעים ולקוחות - היא שהחברות בישראל ייתרמו, אבל שגם יסייעו לצמצום הפערים החברתיים בישראל • איך עושים את זה? ואיך יודעים שהפעולות שהחברה נוקטת בהן באמת אפקטיביות? / שירי חביב ולדהורן

הציבור בישראל מצפה מהחברות לתרום לקהילה - אבל לא לרוץ ולספור על כך, ובכלל, הציבור מעדיף שהחברות יפעלו באופן משמעותי יותר ויסייעו לפתור בעיות חברתיות. כך עולה מסקר שערכו בכפרוואר האחרון ארגון בעלה, המקדם אחריות תאגידית בעסקים בישראל ו-GlobeScan. הסקר נערך בקרב 1,002 איש, המייצגים את האוכלוסייה הוגרת במדינת ישראל. כשהמשתתפים בסקר נשאלו: "מהי חברה אחראית?", הדבר הראשון שבהרוב היה התנהגות הוגנת לעובדים, ולעומת זאת, תרומה לקהילה נמצאה רק בקצה התחתון של הסקאלה. "אבל זה רק חצי מהסיפור", אומר מומנו מהרב, מנכ"ל ארגון מעלה, "משום שבמקום גבוה דורגה התרומה לצמצום הפערים החברתיים ובעיות חברתיות אחרות. יש חברות שמתפארות, למשל, 'חילקתי מזון בפסח'. הציבור אומר להן למעשה 'אל תספרו ואל תתפארו. תראו משהו משמעותי שאתם עושים ופותר בעיה חברתית'".

מה באמת יכולה להיות פעולה כזו? הרי ההשפעה של חברות היא מוגבלת על החברה כולה. הפעילויות של חברת טבע, למשל, אפקטיביות. טבע משקיעה היקפים משמעותיים של משאבים ופעילה, למשל, בתחום קידום החינוך למדעים בישראל בצורה שיטתית - מערכים, אנשי חינוך, בקרה וכדומה. דוגמה אחרת היא שטראוס, שבה יש תוכנית חרשה יחסית של חינוך לכריאות, תחום שהרבה חברות מונן בעולם עוסקות בו. זה חלק מרצף של התפתחות.

כראשית הדרך של האחריות החברתית רובר על להתווך לקהילה - התייחסו לתרומה לקהילה ולפעמים חיברו את זה גם לחלוקת דיבידנדים. היום הציפייה היא מעבר לכך".

לחברות בישראל יש לאן לשאוף

לפי נתוני דירוג מעלה 2014, תרומה החצינית של חברות ממדד ת"א 100 שאינן חלק ממדד מעלה עמדה על 0.4% מהרווח. לעומת זאת, הנתון החציוני של החברות הציבוריות מעלה הוא 0.8% (במדד מעלה בכללות חברות על סמך מידת האחריות החברתית שלהן). לשם השוואה, מנתונים

עולמיים לשנת 2013, שפרסם ארגון CECP - המוגדר כקואליציה של מנכ"לים שמאמינים בשיפור חברתי כמדרג של ביצועים עסקיים - עולה שהתרומה החצינית של החברות שנברקו הייתה 1.01% מהרווח לפני מס, כך שלחברות בישראל יש עוד לאן לשאוף. מעניין לציין, כי לפי CECP - בחלוקה לפי סקטורים - חברות מגזר הבריאות תרמו הכי הרבה - תרומה חצינית של 1.58% מהרווח לפני מס; אחריו מגזר גינות חברות התשתיות עם 1.23% וחברות הטכנולוגיה עם 1.06%. הנתון הנמוך ביותר מגיע ממגזר האנרגיה והתעשייה - 0.76% בכל אחד מהם.

דק אחוז: מה ערך התרומה של חברות בעולם?

סוג החברה	תרומה (מזון ושיווי מזון) חצינית כאחוז מהרווח לפני מס
כלל החברות	1.01%
חברות Fortune 100	0.81%
תקשורת	1.10%
צרכנות מחזורית	1.25%
צרכנות לא מחזורית	1.12%
אנרגיה	0.76%
פיננסים	0.96%
בריאות	1.58%
תעשייה	0.76%
חומרים	0.98%
טכנולוגיה	1.06%
תשתיות	1.23%

נתוני 2013, מקור הנתונים: CECP

מהרב כ"הסתכלות מחודשת על מדיניות הבית ביחס לפעילות הבינלאומית בחברות גלובליות". לדבריו: "בעבר, חברות גלובליות דיברו על הפעילויות שלהן במדינות מתפתחות. כשנים האחרונות, בגלל האכטלה באירופה והמשבר הכלכלי שהיה בארה"ב, יש ציפייה מחודשת מאותן חברות שיעזרו גם בבית. כמובן הוה, ישראל תמיד הייתה ממוקדת בעצמה, והציבור הישראלי, במידה מסוימת של צדק, תמיד רצה לשמוע מה החברות עושות למענו". לפי נתוני CECP מ-2014,

כחלק מהמגמה הגוברת של השקעות ערכיות, יותר ויותר משקיעים בוחנים את ביצועי החברות לא רק בתחום הפיננסי, אלא גם בכל מה שקשור לקיימות ולפעילות חברתית

עסקים למען החברה
לונדו של חיים בר און

חמומו מהדב: "הפעילויות של טבע ושטראוס אפקטיביות. טבע משקיעה היקפים משמעותיים של משאבים, למשל, בתחום קידום החינוך למדעים בצורה שיטתית. בשטראוס יש תוכנית חדשה של חינוך לבריאות"

צילום: ג'ל הרמון

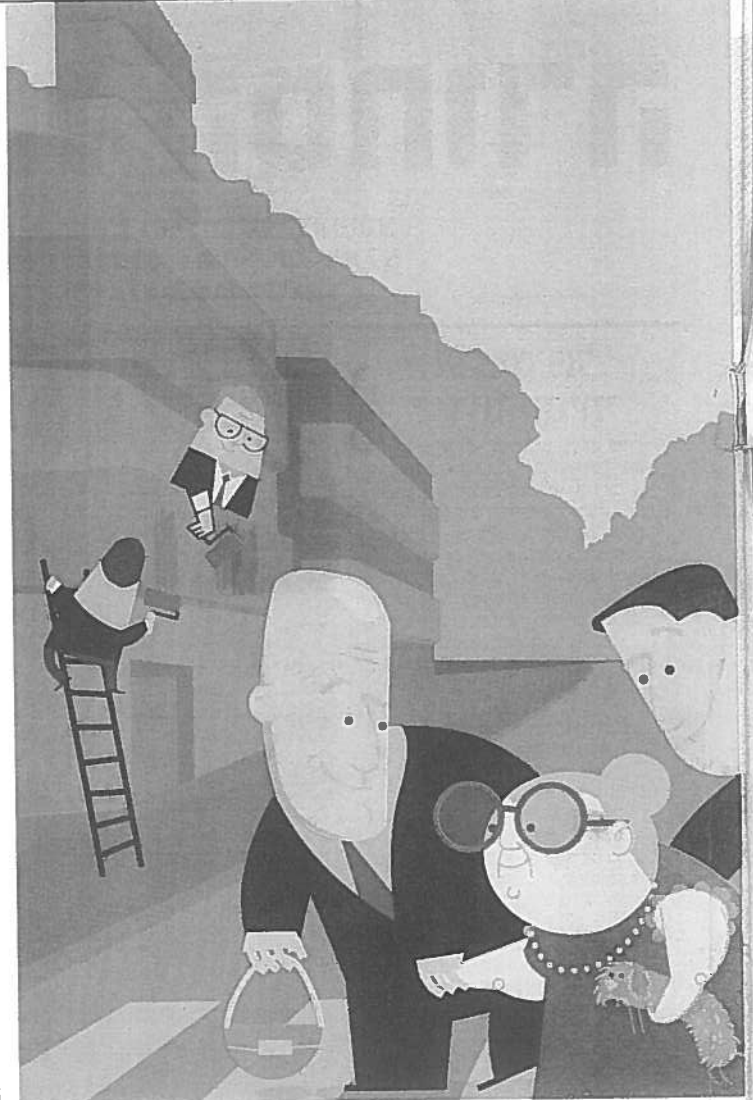
בעלות אחריות חברתית גבוהה יותר, מאשר חברות דומות שלא פועלות בתחום. כחלק מהמגמה הגוברת של השקעות ערכיות (Value Based Investing), יותר ויותר משקיעים בוחרים את ניצוצי החברות לא רק בתחום הפיננסי, אלא גם בכל מה שקשור לקיימות לפעילות חברתית. כנראה שהמסקנה היא שאף פעם לא מוזק לחברות להיתפס ככאלה שתורמות לקהילה: חברה כזאת נתפסת כחברה אכפתית, דבר שיכול להוביל לתפיסה בקרב המשקיעים שהיא חברה טובה גם לתשואה. ●

ומרעי החברה באוניברסיטת Castilla-La Mancha כספרד, את השפעת היוזמות בתחום האחריות החברתית התאגידית על הביצועים הפיננסיים של החברות. החוקרים בדקו 122 חברות ציבוריות מהבורסה במרדריד, ומצאו שיש קשר מובהק בין יוזמות בתחום האחריות החברתית לביצועים פיננסיים משופרים. כשלוקחים בחשבון גם מרכיבים בלתי מוחשיים של אחריות תאגידית, הקשר לביצועים הפיננסיים של החברה בטווח הארוך משמעותי יותר מאשר בטווח הקצר. בנוסף, יש משקיעים שיעדיפו להשקיע בחברות

הנתון הגבוה ביותר של תרומה בינלאומית מגיע מאירופה: 91% מהחברות האירופיות תורמות מחוץ למדינותיהן, לעומת 70% מהחברות באסיה.

קשר לביצועים פיננסיים

נשאלת השאלה אם מעבר לתחושת הסיפוק של העובדים שמתגברים והחברה שתורמת לקידום מטרות נעלות, יש גם תועלת ארצית יותר מהפעילות בתחום האחריות החברתית. ובכן, במחקר שפורסם לאחרונה ב"European Journal of International Management", נתנו החוקרים מהפקולטה למשפטים

איור: ערן זרבי

בדרך הטבע

האימונולוגיה. פרס בתחום מפתיע יותר שטבע מחלקת הוא פרס בתחום השירה, כשך 20 אלף שקל, שמחולק מדי שנה למשורר בתחילת דרכו. גם יצרניות מערכות האלקטרוניקה הביטחוניות אלביט מערכות משקיעה רבות בתחום. בין היתר, אלביט תרמה בסוף השנה שעברה תרומה ייחודית לטכנודע, המרכז לחינוך מדעי וטכנולוגיה: מטוס ללא טייס מטוס הרמס 450. זהו מל"ט שיצא משירות מבצעי אחרי עבר עשיר של משימות אבטחה שונות, סאלביט שיפצה לפני שתורמה, ובנוסף, עובדי אלביט התחייבו להעביר הרצאות, סדנאות ופעילויות העשרה בנושאים טכנולוגיים שונים. אלביט מציינת כי היא שמה לה כמטרה ראשונה את נושא החינוך, ורואה בדור הצעיר את הבסיס להמשך הצמיחה והקידום. פעילויות אחרות שביצעו עוסף עוזה, תרומת סלי כשנה החולפת כללו אירוח תלמידי תיכון מכיתות מדעים מיישובי עוסף עוזה, תרומת סלי מזון בראש השנה, חידוש ושיפוץ מבני ריזוד של אוכלוסיות מעוטות יכולת וכן תרומת מחשבים וחדרי מחשבים לבתי ספר התנודות. בפרויקטים לקידום גערות להייטק. ●

מה זה אמר בפועל, "חברה שמצטיינת בפעילות חברתית? איוו צודה לובשוח הפעילויות השונות: אפשר לראות זאת בשתי דוגמאות: טבע, שדורגה כציון הגבוה ביותר במדד מעלה, "פלט'נה פלוס" ואלביט מערכות, שזכתה למעמד "פלט'נה". בשנת 2014 התגברו בקהילה למעלה מ-3,800 עובדים של טבע שתרמו כ-21,580 שעות התנדבות. בנוסף תמכה טבע ביותר מ-100 ארגונים חברתיים. "טבע מאמינה שבכוחה של התעשייה לתרום להעצמת הקהילה שבה היא פועלת", גורס ה"אני מאמין" של החברה. לטבע שלוש ערוצי פעילות: שותפויות חברתיות, במסגרתן החברה יוזמת תוכניות חברתיות ומקדמת ארגונים חברתיים (לדוגמה, תוכנית לקידום בריאות בקרב קשישים ותוכנית לעידוד לימודי כימיה בתיכון); מעורבות והתנדבות עובדים; וכן סיוע תרומות כספיות לארגונים חברתיים. במקביל, טבע גם מחלקת פרסים - כמו פרס טבע למצוינות על שם אלי הרביץ, כשך 750 אלף שקל, שב'2014 הענקת לחוקרים בתחום

Advertisement for Dance Theatre @ Harlem featuring Pandora and the United States Embassy. Includes showtimes and contact information for Beit HaOfer.